

Rekomendacje dla MŚP

w obszarze zrównoważonego rozwoju**

W kontekście Europejskiego Zielonego Ładu (EU Green Deal) oraz nowych regulacji ESG/CSRD MŚP muszą przeprojektować swoje procesy biznesowe w kierunku większej zrównoważoności. UE zakłada m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych o **co najmniej 55% do 2030 r.** oraz obniżenie **końcowego zużycia energii o 11,7%**. Jednocześnie wymogi raportowe, takie jak CSRD, nakładają na duże przedsiębiorstwa obowiązek gromadzenia szczegółowych danych środowiskowych — coraz częściej pozyskiwanych od dostawców, w tym MŚP.

W konsekwencji zrównoważony rozwój powinien być **elementem strategicznym**, a jednocześnie należy wdrażać **konkretne działania operacyjne**.

2. Zrównoważona mobilność dla MŚP

Executive Summary

- Sektor transportu jest jednym z głównych źródeł emisji gazów cieplarnianych; strategię zrównoważonej mobilności redukują koszty, emisje i ryzyka operacyjne.
- Elektromobilność (BEV) jest obecnie najbardziej skalowalnym rozwiązaniem technicznym dla transportu drogowego; wodór pozostaje opcją perspektywiczną głównie dla transportu ciężkiego i przemysłu.
- Zamówienia publiczne coraz częściej koncentrują się na pojazdach niskoemisyjnych (Clean Vehicles Directive), co tworzy szanse rynkowe dla dostawców oraz obowiązki po stronie instytucji publicznych.
- Programy wsparcia (np. e-cargo, mikromagazyny, infrastruktura ładowania / KfW) oferują krótkoterminowe ścieżki wejścia ekonomicznego dla MŚP

Najważniejsze wnioski (z modułu)

- Negatywne oddziaływania transportu obejmują: wysoki udział paliw kopalnych, emisje CO₂, zanieczyszczenia powietrza, hałas.
- Trendy: spadek znaczenia posiadania samochodu wśród młodszych pokoleń, wzrost mobilności multimodalnej i modeli współdzielonych.
- Elektromobilność jest dojrzała technologicznie dla samochodów osobowych i lżejszego transportu; hybrydy plug-in traktowane są jako rozwiązanie przejściowe.
- Zarządzanie mobilnością w przedsiębiorstwie (BMM) obejmuje mobilność pracowników, mobilność służbową, transport wewnętrzny i mobilność klientów/odwiedzających — z dużym potencjałem redukcji kosztów i emisji.
- Zrównoważona logistyka obejmuje optymalizację tras, logistyka milkruns, redukcję objętości transportowej oraz przechodzenie na kolej/rowery cargo.

Ramy prawne i obowiązki

1) Clean Vehicles Directive (UE) – rynek zamówień publicznych

- Państwa członkowskie mają obowiązek osiągać minimalne udziały zakupu pojazdów „czystych” w okresach referencyjnych do 2025 i 2030 r.
Dotyczy to zamawiających publicznych, ale pośrednio wpływa także na dostawców.

Rekomendacja dla MŚP:

Firmy planujące start w przetargach publicznych powinny oferować **pojazdy niskoemisyjne** lub certyfikowane rozwiązania logistyczne.

2) Finansowanie krajowe i infrastruktura ładowania

- Programy KfW umożliwiają finansowanie infrastruktury ładowania (dotacje/kredyty dla firm, nawet do 45 000 € na lokalizację — zależnie od programu).

Praktyka:

Uwzględniać dostępne dotacje już na etapie projektowania zmian we flocie.

3) Programy wsparcia mikrodepozytów i rowerów cargo

- Państwo wspiera tworzenie **mikromagazynów** oraz zakup **elektrycznych rowerów cargo**, pozwalających dekarbonizować logistykę ostatniej mili.

Rekomendacja:

Oceń potencjał lokalizacji mikromagazynów, współpracy partnerskiej oraz leasingu rowerów cargo.

4) Ulgi podatkowe dla samochodów elektrycznych

- Dla prywatnego użytkownika samochodów służbowych BEV obowiązują korzystne zasady podatkowe (np. **0,25% wartości** — przy spełnieniu określonych warunków).

Rekomendacja:

Uwzględnić analizę podatkową oraz porównać opcje leasingu i zakupu.

5) Cele i regulacje UE w zakresie emisji CO₂

- UE określa coraz bardziej rygorystyczne limity emisji dla samochodów osobowych, dostawczych i ciężarowych, wpływając na kształt flot firmowych i koszty cyklu życia pojazdów.
-

Konkretne rekomendacje operacyjne

1. Analiza wstępna (1–2 tygodnie):

Dane roczne zużycia energii i paliw, audyt floty, profile użytkowników (podróże służbowe / dojazdy pracowników), ustalenie bazowych KPI.

2. Strategia mobilności:

Aktualizacja polityki samochodów służbowych (limity emisji, premie za downsizing),

mobilnościowy budżet pracownika, promocja transportu publicznego i modeli współdzielonych.

3. **Pilotaż floty:**

Pilotaż 6–12 miesięcy obejmujący BEV + infrastrukturę ładowania; możliwa integracja roweru cargo dla tras miejskich. Równoległe składanie wniosków o dofinansowanie.

4. **Optymalizacja logistyki:**

Konsolidacja tras, logistyka milkruns, wybór przewoźników niskoemisyjnych, analiza wdrożenia mikromagazynu.

5. **Cyfryzacja i narzędzia:**

Oprogramowanie flotowe, elektroniczne książki przejazdów, optymalizacja tras, raportowanie emisji (km/CO₂).

6. **Finansowanie i podatki:**

Audyt dostępnych dotacji (BAFA/BMWK/KfW), konsultacje podatkowe dot. zasad 0,25%.

7. **Zaangażowanie pracowników:**

Job-tickets, rowery służbowe, polityka pracy zdalnej, zachęty do mobilności zrównoważonej.

8. **Monitoring i skalowanie:**

Ocena pilotażu, transparentne KPI (km, emisje CO₂, koszty), plan wdrożenia na całą organizację.

Praktyczna checklista i KPI

Checklista:

- Czy dostępne są roczne dane zużycia paliw i energii?
- Czy dostępne są dane dot. częstotliwości podróży służbowych?
- Czy możliwe jest zainstalowanie infrastruktury ładowania (dachy/parkingi)?
- Czy wykonano analizę programów wsparcia (KfW / mikrodepozyty / cargo)?
- Czy pilotaż BEV/roweru cargo jest technicznie i ekonomicznie zainicjowany?

Przykładowe KPI:

- emisje CO₂ floty (t/rok)
- koszt na km (€)
- procentowy udział km elektrycznych
- oszczędności kosztów paliwa (€)

Informacja prawna i zalecane dalsze kroki

Dokument podsumowuje zawartość modułu oraz dostępnych publicznie źródeł. Nie stanowi porady prawnej.

W przypadku złożonych kwestii prawnych i dotacyjnych zaleca się konsultację z prawnikiem, doradcą podatkowym lub ekspertami ds. funduszy.

Rekomendowane kolejne kroki:

1. Analiza wstępna (wewnętrznie)
2. Audyt dotacyjny + konsultacje podatkowe
3. Pilotaż (3–12 miesięcy)
4. Skalowanie i wdrożenie pełne

Źródła (wybrane)

- Clean Vehicles Directive (EU) – EUR-Lex
- UBA – emisje transportu (dane i kontekst)
- KfW – infrastruktura ładowania dla przedsiębiorstw
- Klimaschutz.de – wytyczne dot. rowerów cargo i mikrodepozytów
- ADAC / Vimcar – opodatkowanie samochodów elektrycznych (reguła 0,25%)